

Ferrer i Sanxis, Miquel

(Castelldefels, 7 de setembre de 1899 – Barcelona, 2 de maig de 1990)

El 1910 s'establí a Vilanova i la Geltrú on estudià i treballà d'aprenent a les oficines dels impressors Germans Oliva. Marxà a Barcelona a estudiar comerç, on s'afilià al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria. Entre 1923 i 1926 dirigí la Llibreria Italiana.

El 1922 fundà les Joventuts d'Acció Catalana i l'any següent organitzà la clandestina Societat d'Estudis Militars, alhora que formà part del Directori d'Estat Català. Juntament amb els dirigents del SEM constituí un nucli reduït d'acció immediata, el Grup dels Set, que amb Bandera Negra, organitzà el fallit complot contra el rei Alfons XIII el maig de 1925. Detingut arran d'una delació i empresonat l'any següent, fou condemnat per conspiració i per associació il·lícita. Complí a Alacant part de la pena de 12 anys, però fou indultat el 1930.

Ingressà aleshores en el Partit Comunista Català i poc després al Bloc Obrer i Camperol, on formà part del Comitè Central i del Comitè Executiu i es convertí en un dels exponents del sector més catalanista del partit. El gener de 1936 causà baixa del BOC, i s'incorporà en la fundació del Partit Socialista Unificat de Catalunya del qual formà part del Comitè Central el juliol de 1937. Ingressà també a la Unió General dels Treballadors i el novembre de 1937, arran de l'assassinat d'Antoni Sesé, en fou elegit secretari general del sindicat fins al final de la Guerra Civil.

A vegades amb el pseudònim Ramon Fuster col·laborà en diverses publicacions com *Front*, *L'Hora* i *La Batalla*, vinculades al BOC, *Treball*, vinculada al PSUC, i *Las Noticias*, portaveu de la UGT de Catalunya.

En acabar la Guerra s'exilià a Tolosa, on creà el Servei de Recerques dedicat a l'organització de l'ajut als refugiats en camps de concentració francesos. Les autoritats franceses l'acusaren de preparar un complot subversiu, per la qual cosa fou internat al camp de Setfont i posteriorment al castell de Cotlliure. El març de 1939 fou expulsat del PSUC per resolució del Comitè Central reunit a París. Un cop alliberat, s'exilià a Mèxic, on arribà el 27 de juliol de 1939. El març de 1941 fundà el Moviment Social d'Emancipació Catalana, embrió del Partit Socialista Català, creat el juliol de 1942. Des del 1942 al 1959 dirigí el Secretariat de Mèxic de la UGT de Catalunya. A Mèxic participà també en altres espais dels exiliats catalans: fou secretari general de la Confederació d'Organitzacions Catalanes d'Amèrica (1947), membre del Secretariat del Consell Nacional de Catalunya de Londres per a Amèrica (1948), fundador de la Comunitat Catalana de Mèxic, de la qual arribà a ser president (1949), i secretari per a Amèrica del Consell Nacional Català, constituït a partir de la Conferència Nacional Catalana (11-13 de setembre de 1953).

A Mèxic treballà de llibreter i en editorials com la Companyia General Editora, de la qual fou director general. Més endavant posà en marxa l'edició mensual d'*El Bibliòfil Mexicà* i col·laborà en les Edicions Minerva. Participà en la constitució del Institut Panamericà de Bibliografia i Documentació i en la fundació del Club del Llibre Català, vinculat a l'Institut de Cultura Catalana, del qual fou secretari entre 1944 i 1960.

Col·laborà en les principals publicacions catalanes de Mèxic –*Revista dels Catalans d'Amèrica*, *El Poble Català*, *Nova Era*, *La Nostra Revista*, *Pont Blau* i *Xaloc*–, i de la resta de Llatinoamèrica –*Galeuzca* i *Ressorgiment de Buenos Aires*, *Germanor* de Santiago de Xile i *La Nova Catalunya* de L'Havana–.

El 3 de juny de 1965 tornà a Catalunya i s'establí a la Colònia Güell; el 1966 es traslladà a Barcelona, on treballà per a l'Editorial Daimon i seguí col·laborant amb diverses publicacions. A principis de la dècada de 1980 participà en la creació de la Fundació Catalunya, amb seu a Andorra, dedicada

a la defensa dels drets humans als Països Catalans. El 1985 li fou atorgada la Creu de Sant Jordi.

Publicà dos estudis sobre el món obrer, *Els agrupaments industrials i comercials* (1937) i *La UGT i la municipalització dels serveis* (1937), i nombrosos llibres sobre història de Catalunya contemporània com: *Projecte de bases econòmiques i socials sobre la reconstrucció de Catalunya* (1947), *La Generalitat de Catalunya a l'exili* (1954). El 2008 es publicaren les seves *Memòries 1920-1970, 50 anys d'acció política, social i cultural catalana*.